

نیز هنوز از کوشش‌های کشورهای عرب در این زمینه خبری ندارند. او در ادامه نوشت، همه کشورهای عرب در قبال تامین صلحی پایدار با اسرائیل، خواستار آن هستند که سرزمین‌های اشغالی بازپس داده شوند، شرایط برای تاسیس کشور فلسطین مهیا شود و راه‌حلی عادلانه برای مشکل آوارگان فلسطینی ارایه شود. موضوعی که تا کنون هیچ گام مثبتی در جهت حل آن برداشته نشده است.

در مقابل، آمریکا به عنوان مهم‌ترین حامی اسرائیل در جهان، از کشورهای عرب خواسته است تا برای حل نپایایی مشکل خود با اسرائیل، گام به گام در جهت عادی‌سازی روابط حرکت کنند. از جمله اقداماتی که می‌تواند به این روند کمک کند، باز کردن دفاتر تجاری کشورهای عربی در اسرائیل و بالعکس یا اجازه پرواز هواپیماهای اسرائیلی بر فراز حریم هوایی کشورهای عربی است.

اگرچه برخی کشورهای عرب، علاقمند به اجرایی کردن این طرح هستند، اما کشورهایی هم هستند که در جهت تحریم اسرائیل گام برمی‌دارند و هر گونه نزدیکی با اسرائیل را مردود می‌دانند. برخی از اعراب، فکر می‌کنند که هر کشوری که عادی‌سازی روابط با اسرائیل را آغاز کند، فقط به منافع خود می‌اندیشد و به فکر دیگر کشورهای عرب نیست.

معین ربانی، روزنامه‌نگار اردنی، در یادداشتی در روزنامه الشرق الاوسط بدون اشاره به این که کشورش با اسرائیل رابطه دارد، می‌نویسد: "در ابتدا قرار بود که در ازای این اقدامات اعراب، اسرائیل هم طرح شهرک‌سازی خود را متوقف کند. اما اکنون کشورهای عرب باید در مقابل شهرک‌سازی محدود اسرائیل، این همه امتیاز به اسرائیل بدهند. اسرائیل باید احمق باشد که اراضی اشغالی را آزاد کند وقتی می‌بیند کشورهای عرب بدون چشم داشت به هر اقدامی، برای تامین صلح دست و پا می‌زنند."

با این حال، نظرخواهی‌ها نشان می‌دهد که در حال حاضر، مردم کشورهای عرب، نظر مثبتی نسبت به اوپاما دارند. بسیاری از شهروندان عرب فکر می‌کنند، او خواستار پایان درگیری‌ها میان فلسطینیان و اسرائیلی‌ها است. اما بسیاری نیز با این دیدگاه مخالفند. معین ربانی یکی از آنها است. وی در این باره می‌نویسد: "ابتدای دهه ۱۹۹۰ اعراب سعی در عادی‌سازی روابط با اسرائیل داشتند. نتیجه‌اش چه شد؟ اسرائیل شهرک‌سازی را ادامه داد و بسیاری از فلسطینیان را هم کشت. به همین دلیل است که باید گفت چنین اقداماتی هیچ نتیجه‌ای ندارند. عادی‌سازی روابط فقط در صورت تخلیه اراضی اشغال شده صورت می‌گیرد."

اگرچه عربستان سعودی هنوز به‌طور کامل موافق این طرح نیست، اما به کشورهای حاشیه خلیج فارس چراغ سبز موافقت با طرح اوپاما را نشان داده است. اعراب بر این نظرند که اگر طرح اوپاما با شکست روبه‌رو شود، آنها نباید مقصر قلمداد شوند بلکه باید دلیل شکست را به گردن طرف مقابل انداخت.

امیرهادی تاج یخش
روزنامه نگار

باج اعراب برای گفت و گوهای صلح

برایشان شرط و شروط تعیین می‌کند.

چندی پیش، سعود الفیصل، وزیر امور خارجه عربستان سعودی، به صراحت اعلام کرد که اقدامات کوچک برای عادی‌سازی روابط میان اسرائیل و کشورهای عربی، صلحی پایدار میان فلسطینیان و اسرائیل برقرار نمی‌کند و باراک اوپاما، رییس جمهوری آمریکا نیز دقیقاً همین خواسته را از اعراب داشته است. اوپاما از اعراب خواسته با اقداماتی مثبت راه را برای تثبیت صلح و خروج اسرائیل از اراضی اشغالی هموار کند.

چندین ماه است که در مراکز تصمیم‌گیری کشورهای عرب، مشورت بر سر چگونگی واکنش به خواست اوپاما در جریان است.

این در حالی است که چندی پیش ولیعهد بحرین در مقاله‌ای در روزنامه آمریکایی واشنگتن پست به همین موضوع پرداخت و نوشت، در اسرائیل هنوز کوششی برای نشان دادن خواست اعراب برای تامین صلح پایدار با اسرائیل به عمل نیامده و مردم اسرائیل

باراک اوپاما رییس جمهوری آمریکا به کشورهای عربی فشار می‌آورد که به سمت عادی سازی روابط با اسرائیل گام بردارند. اگر چه عربستان سعودی هنوز به‌طور کامل موافق این طرح نیست، اما به کشورهای حاشیه خلیج فارس چراغ سبز موافقت با طرح اوپاما را نشان داده است.

مذاکرات صلح اعراب و اسرائیل این روزها لحظات تلخی را می‌گذراند. اگر چه در گذشته ۴۰ ساله این مذاکرات، هیچ‌گاه گفت‌وگوهای دو طرف به هیچ نتیجه‌ای نرسیده است، اما لا اقل فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها هر از گاهی پشت میز مذاکره می‌نشستند و ظاهر قضیه را حفظ می‌کردند و چشم امید به چشمان هم داشتند تا شاید بارقه‌امیدی در چشمانشان پدید آید و راهی برای برون رفت از مشکلات پیدا شود. اما این بار با روی کار آمدن دولت تندروی نتانیاهو، این اتفاق هم نیفتاده است. اسرائیل به شهرک‌سازی‌ها ادامه می‌دهد، معاهدات بین‌المللی را به راحتی زیر پا می‌گذارد و برای مذاکره با فلسطینیان از اصول قطعی آنان می‌گذرد و

● **ملک عبدالله، نقش دولت اوباما، در پیشبرد روند صلح خاورمیانه را اساسی دانست و گفت "تمام چشم‌ها به واشنگتن دوخته شده و اگر نشانه یا راهبردی روشن از دولت آمریکا دریافت نشود، آنگاه این احساس پدید خواهد آمد که این هم دولت آمریکایی دیگری است که باز ما را مایوس خواهد کرد"**

● که اوباما در جهان عرب برای خود دست و پا کرده، یک شبه از میان خواهد رفت.

ملک عبدالله سفر هفته آینده بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل، به آمریکا را نقطه عطفی در روند صلح خاورمیانه توصیف کرد و گفت که رییس جمهوری آمریکا در حال حاضر مسئولیت سنگینی بر عهده دارد. وی یادآور شد که اوباما به راه‌حل مبتنی بر ایجاد کشور مستقل فلسطینی معتقد است و این راه‌حل باید "هم اینک به اجرا درآید."

پادشاه اردن افزود که اعراب از "طرح‌ها و روندهای متعدد صلح" خسته شده‌اند و آنچه که اینک مورد نیاز است این است که اسرائیل نه تنها با فلسطینیان، بلکه با دولت‌های سوریه و لبنان نیز بر سر میز مذاکره بنشینند و تمامی مشکلات و اختلافات را برای همیشه حل و فصل کند.

موقعیت اسرائیل

ملک عبدالله در اظهاراتی که تلاش برای جلب نظر مردم اسرائیل تعبیر شده، گفت که در حال حاضر، پنجاه و هفت کشور عضو سازمان کنفرانس اسلامی، با حدود یک سوم کل جمعیت جهان، موجودیت اسرائیل را به رسمیت نشناخته‌اند و از برقراری ارتباط با این کشور خودداری کرده‌اند.

وی به مردم اسرائیل یادآور شد که یا باید در صدد جلب شناسایی این کشورها برآیند یا اینکه باز هم برای حداقل ده سال دیگر، به زندگی در "دژری به نام اسرائیل" ادامه دهند که برای همه، فاجعه‌ای محسوب می‌شود. پادشاه اردن گفت که حل و فصل اختلاف اسرائیل و اعراب، منافع قابل توجهی را برای اسرائیلیان در پی خواهد داشت و از جمله به امکان سفر شهروندان اسرائیل به تمامی کشورهای عرب، پرواز خطوط هواپیمایی اسرائیل از فراز تمامی کشورهای عربی و کسب شناسایی کشورهای مسلمان اشاره کرد.

ملک عبدالله تأکید کرد که در مقابل این امتیازها، انتظار می‌رود اسرائیل از ساخت و توسعه شهرک‌های یهودی‌نشین، خودداری ورزد، از سرزمین‌هایی که از زمان جنگ سال ۱۹۶۷ در اشغال داشته خارج شود و افزود که دو مساله حساس، یعنی وضعیت بیت المقدس و حق فلسطینیانی که پس از ایجاد کشور اسرائیل در سال ۱۹۴۸ از محل سکونت خود گریخته و آواره شده‌اند، در جریان مذاکرات صلح باید حل و فصل شود.

اخیرا گزارش‌هایی انتشار یافته حاکی از این که دولت آمریکا از پادشاه اردن خواسته است موضع اعراب را در مورد دو موضوع اختلاف برانگیز تبدیل بیت المقدس شرقی به پایتخت کشور مستقل فلسطینی و حق بازگشت آوارگان تشریح کند، در حالی که نخست‌وزیر اسرائیل تأکید داشته که این دو مساله هرگز قابل مذاکره و سازش نیست.

اسرائیل در جنگ شش‌روزه با اعراب در سال

● **قرار است باراک اوباما در ماه میلادی آینده برای دیداری رسمی به قاهره، پایتخت مصر، سفر کند و انتظار می‌رود دیدگاه خود در مورد صلحی جامع برای خاورمیانه و روابط آمریکا با جهان اسلام را در طول این سفر مطرح کند و امیدوار است تعهد واقعی دولت جدید اسرائیل به مذاکرات صلح را به آگاهی کشورهای منطقه برساند**

۱۹۶۷، بخش شرقی بیت المقدس را که تا آن زمان تحت حاکمیت اردن بود به تصرف در آورد و تأکید داشته است که تمامی این شهر را متعلق به اسرائیل و "پایتخت ابدی" این کشور می‌داند در حالی که فلسطینیان خواستار باز پس گرفتن بخش شرقی شهر و استقرار پایتخت کشور خود در آن بوده‌اند.

در مورد بنیامین نتانیاهو، پادشاه اردن یادآور شد که دوره حکومت خود او سه ماه قبل از پایان دوره قبلی زمامداری آقای نتانیاهو به عنوان نخست‌وزیر اسرائیل آغاز شد و افزود که این سه ماه، احتمالاً ناخوشایندترین زمان طی ده سال سلطنت او بوده، اما اظهار داشت که "در خلال ده سال گذشته، تحولات زیادی روی داده و ما اینک به تصویری بزرگ‌تر، و آنچه که به نفع اسرائیل است می‌نگریم، که به اعتقاد من، راه‌حلی مبتنی بر وجود دو کشور اسرائیل و فلسطین است."

قرار است باراک اوباما در ماه میلادی آینده برای دیداری رسمی به قاهره، پایتخت مصر، سفر کند و انتظار می‌رود دیدگاه خود در مورد صلحی جامع برای خاورمیانه و روابط آمریکا با جهان اسلام را در طول این سفر مطرح کند و امیدوار است تعهد واقعی دولت جدید اسرائیل به مذاکرات صلح را به آگاهی کشورهای منطقه برساند.

در این حال، برخی ناظران گفته‌اند که اگرچه احتمالاً رییس جمهوری آمریکا در ملاقات با بنیامین نتانیاهو او را برای از سرگیری مذاکرات صلح خاورمیانه تحت فشار قرار خواهد داد، اما احتمالاً نخست‌وزیر اسرائیل نیز همچنان تأکید خواهد کرد که برنامه‌های هسته‌ای ایران و خطری را که از این بابت متوجه اسرائیل می‌داند، اولویت اصلی تل آویو در سیاست خارجی اش محسوب می‌شود. ▲

تاخیر در مذاکرات صلح؛ بروز جنگ

این در حالی است که پادشاه اردن پیش از این، در مورد خطر بروز جنگ بین اعراب و اسرائیل هشدار داده است.

ملک عبدالله دوم، در مصاحبه‌ای که حدود دو ماه پیش در روزنامه تایمز، چاپ لندن، منتشر شد، سفر نخست‌وزیر اسرائیل به آمریکا را معیار سنجش تعهد دولت جدید ایالات متحده به روند مذاکرات صلح خاورمیانه توصیف کرده و خواستار از سرگیری این مذاکرات شده بود.

پادشاه اردن با یادآوری اینکه جنگ اخیر غزه را چند ماه پیش از وقوع آن پیش بینی کرده بود، گفته است "اگر ما مذاکرات صلح را به تعویق بیندازیم، در خلال دوازده تا هجده ماه آینده، بین اعراب یا مسلمانان و اسرائیل جنگ دیگری روی خواهد داد، و قطعاً چنین خواهد شد همان‌طور که قبلاً هم جنگ‌های دیگری روی داده است."

به گفته وی، عواقب چنین جنگی به مراتب از محدوده منطقه خاورمیانه فراتر خواهد رفت در حالی که در حال حاضر، دنیا با چالش‌های مهم دیگری مانند جنگ در افغانستان و پاکستان مواجه است.

ملک عبدالله، نقش دولت اوباما، در پیشبرد روند صلح خاورمیانه را اساسی دانست و گفت "تمام چشم‌ها به واشنگتن دوخته شده و اگر نشانه یا راهبردی روشن از دولت آمریکا دریافت نشود، آنگاه این احساس پدید خواهد آمد که این هم دولت آمریکایی دیگری است که باز ما را مایوس خواهد کرد."

پادشاه اردن هاشمی گفت که دولت اسرائیل تا کنون در مورد قبول راه‌حل صلح، مبتنی بر وجود دو کشور مستقل اسرائیل و فلسطین، از خود تعلل نشان داده و افزود که اگر در سال جاری، دیدگاه آمریکا در این مورد به طور صریح مشخص نشود، اعتبار قابل توجهی